TEME DANA

Ubrzati donošenje zakona o fondu za povrat duga

RAJKO SOBAT

Čini se da Vlada odugovlači s ispunjavanjem dogovora s umirovljenicima, kaže Vladimir Lokmer, predsjednik Matice umirovljenika Hrvatske

Umirovljenici o provedbi dogovora s Vladom

ZAGREB - »Provedba Zakona o provođenju odluke Ustavnog suda, kojim je propisana obveza donošenja zakona o fondu za povrat duga umirovljenicima, odvija se sporo. Štoviše, čini nam se kako se donošenje zakona odugovlači, vjerojatno zato što tražimo da se u Fond unesu dionice koje imaju burzovnu, a ne samo knjigovodstvenu vrijednost«, rekao je u ponedjeljak predsjednik Koordinacije umirovljeničkih udruga Vladimir Lokmer na konferenciji za novinare.

Zbog kašnjenja u donošenju zakona Koordinacija je uputila prosvjedno pismo potpredsjedniku Vlade Damiru Polančecu i premijeru Sanaderu. Umirovljenici traže da se ubrza rad na zakonu kako bi što prije bio upućen u saborsku proceduru, te da se u međuvremenu dovrši izračun duga za svakog umirovljenika. »Ako ne bude tako, iskoristit ćemo sve zakonom i Ustavom dopuštene metode pritiska na vlast«, rekao je Lokmer.

Izmjena formule usklađivanja mirovina, odnosno povratak na staru, švicarsku formulu, što Vladi sugeriraju predstavnici MMF-a, za umirovljenike ne dolazi u obzir. »Ako se Vlada odluči promijeniti formulu, to bi značilo prestanak sporazuma između HS-a i HDZ-a«, istaknuo je Lokmer, dodavši da bi to dovelo do još većeg zaostajanja mirovina za plaćama.

Lokmer je rekao kako se još nije počeo realizirati dogovora s Vladom po kojem će zajedničko povjerenstvo preispitati mirovinsku reformu i predložiti izmjene sadašnjeg mirovinskog sustava, prije svega da bi se zaustavio pad mirovina onima koji to pravo ostvaruju prema novom zakonu. Naime, zbog širenja osnovice za izračun mirovina, mirovine ostvarene u prošloj godini su 30 posto manje ostvarenih prije početka primjene novog zakona. Umirovljenici će tražiti i preispitivanje formule za izračun najnižih mirovina, kao i uvođenje dodatnoga godišnjeg usklađivanja mirovina s rastom BDP-a.

»Izračun najniže mirovine prema godinama staža toliko je nepovoljan da sve više umirovljenika ostvaruje upravo tu mirovinu. Tako smo 2002. imali 26 posto umirovljenika u toj kategoriji, a 2004. čak 67 posto«, kaže Lokmer. [Marijana Matković]

Predsjednik Mesić primio Zlatka Dizdarevića

Hrvati su konstitutivan narod u BiH ne manjina

ZAGREB – »Hrvati u BiH nisu nacionalna manjina nego jedan od triju konstitutivnih naroda i moraju uživati sva prava koja iz toga proizlaze«, poručio je u ponedjeljak predsjednik Stjepan Mesić opraštajući se s dosadašnjim veleposlanikom BiH u Hrvatskoj, Zlatkom Dizdarevićem. Ističući kako su u odnosima Hrvatske i BiH Hrvati nezaobilazan i poseban element, hrvatski je predsjednik rekao i da im je Hrvatska matična ali ne i rezervna domovina.

»Domovina im je Bosna i Hercegovina, a na nama je, na to nas obvezuje i Ustav, da našim sunarodnjacima budemo na pomoći«, rekao je Mesić. Pritom je istaknuo da se Hrvatska ni na koji način ne upleće i u unutarnje stvari susjedne države. Dizdarević je uzvratio porukom kako će biti tumač tih Predsjednikovih riječi »i u Sarajevu i na drugim mjestima gdje se zatekne«, jer one imaju »duboko značenje«.

I Mesić i Dizdarević zadovoljni su odnosom dviju zemalja, makar se povremeno, priznaju, javljaju problemi i zastoji. No u duhu dobrosusjedskih odnosa i zajedničkih interesa, obje države, prema mišljenju hrvatskog predsjednika, moraju prevladati hipoteke nedavnih ratova i suočiti se s istinom koja se u njima dogodila. Europske aspiracije Hrvatsku neće udaljiti od njezinih susjeda, dodao je Mesić, izrazivši uvjerenje da će Hrvatska susjednim zemljama pomoći u približavanju Europi. Dojučerašnjeg veleposlanika Dizdarevića pohvalio je zbog osobnog doprinosa i angažmana u unapređivanju odnosa dviju zemalja, zbog čega ga je i odlikovao Redom kneza Branimira s ogrlicom. [M.R.]

Nastavlja se diplomatski spor Hrvatske i BiH zbog agremana za Branka Kesića

Sprema se »revanš« Zagrebu?

Predsjednik RS Dragan Čavić navodno je poručio Hrvatskoj da će njezin novi veleposlanik čekati na agreman u Sarajevu onoliko koliko je na njega čekao i veleposlanik BiH u Hrvatskoj

ALENKO ZORNIJA

Predsjednik Mesić primio je dosadašnjeg veleposlanika BiH u Hrvatskoj Zlatka Dizdarevića u oproštajni posjet, a još se ne zna tko će biti njegov nasljednik na toj funkciji

SARAJEVO (Od *Vjesnikova* dopisnika) - Mladen Ivanić, ministar vanjskih poslova Bosne i Hercegovine, konzultira se s predsjedateljem Predsjedništva BiH Borislavom Paravcem o sljedećim potezima, nakon što je postalo izvjesno da će Hrvatska uskratiti davanje dopuštenja, tzv. agremana, predloženom kandidatu Branku Kesiću da postane novi veleposlanik BiH u Zagrebu.

Tu informaciju *Vjesniku* je potvrdila glasnogovornica ministarstva vanjskih poslova BiH Lepa Babić. Ona, međutim, nije željela službeno potvrditi informacije koje su objavljene u sarajevskom tisku, prema kojima je ministar Ivanić već službeno izvijestio Predsjedništvo BiH da povlači prijedlog o Kesićevoj kandidaturi.

I u uredu srpskoga člana »kolektivnoga šefa« države BiH Borislava Paravca kažu da su razgovori još u tijeku. »I dalje vjerujemo da Kesić može dobiti agreman. Ne dogodi li se to, slijedi pokretanje procedure za izbor novoga veleposlanika, no upitno je može li odluka o imenovanju eventualnog novog kandidata biti donesena dok ne bude popunjeno hrvatsko mjesto u Predsjedništvu BiH, nakon smjene Dragana Čovića«, rekao nam je Drago Vuković, savjetnik za odnose s javnošću u Paravčevu uredu. Prema njegovim riječima, principijelan stav Borislava Paravca je da, ako Hrvatska uskrati suglasnost Kesiću, to mora biti obrazloženo valjanim argumentima, a ne politiziranjem.

U BiH, čini se, još očekuju da će se dogoditi čudo

Vuković kaže da sumnja u istinitost tvrdnji sarajevskoga tiska o Paravčevim izravnim intervencijama kod hrvatskih vlasti, odnosno predsjednika Stjepana Mesića, u kojima je navodno pokušao isposlovati agreman za Kesića. Naime, prema pisanju *Oslobođenja*, Paravac je početkom tjedna preko hrvatskog veleposlanstva u Sarajevu, a zatim i u izravnom kontaktu s Mesićevim uredom, očajnički pokušavao odobrovoljiti vlasti susjedne države. Tu informaciju nije nam želio komentirati hrvatski veleposlanik u Sarajevu Josip Vrbošić.

Oslobođenje tvrdi da su još od prosinca prošle godine, kada je Predsjedništvo BiH kandidiralo Kesića za veleposlanika, hrvatske vlasti putem najutjecajnijih medija u Hrvatskoj pokušavale poslati poruku vodstvu BiH da na vrijeme odustane od spornog kandidata i tako izbjegne sramotu, ali odgovorni u Sarajevu očekivali su čudo. Nadalje se tvrdi kako se, osim suočavanja sa sramnom činjenicom da Hrvatska odbija prihvatiti bosanskohercegovačkog veleposlanika, državno vodstvo BiH i ministarstvo nalaze i pred problemom održavanja diplomatskih odnosa sa susjedima na odgovarajućoj razini, s obzirom na to da veleposlaniku BiH Zlatku Dizdarediću u Zagrebu 15. travnja istječe mandat. Navodno, srpski predstavnici u vlastima BiH spremaju »revanš« službenom Zagrebu.

Oslobođenje tvrdi da je predsjednik Republike Srpske Dragan Čavić prije nekoliko dana u proputovanju prema Bruxellesu, na zagrebačkom aerodromu, jednom niželangiranom bosanskohercegovačkom diplomatu kazao kako može prenijeti hrvatskim vlastima da će njihov novi veleposlanik čekati na agreman u Sarajevu onoliko koliko je na njega čekao i veleposlanik BiH u Hrvatskoj. I ministar Ivanić je navodno prije dvadesetak dana na kolegiju ministarstva vanjskih poslova BiH rekao da od državnog vrha treba zatražiti da Hrvatskoj odgovori istom mjerom zbog odugovlačenja s Kesićevim agremanom.

Ivanić je kazao da nije dobio nikakav dokument koji svjedoči da je Kesić nepriklađan kandidat. Pretpostavlja se da je razlog uskraćivanja agremana sumnjiva Kesićeva ratna prošlost. Tvrdilo se, naime, da je on kao jedan od članika Zavoda za izgradnju grada u Banjoj Luci suodgovoran za rušenje vjerskih objekata u tom gradu, te oduzimanje imovine Hrvatima i Bošnjacima.

„Još nema jasne strategije s kojom bi odgovorili na pitanja o prednostima i problemima ulaska u EU.

Ivica Račan,
predsjednik Nacionalnog odbora

„Uvjeren sam da će pregovori o ulasku Hrvatske u EU uskoro početi, kao i da će biti relativno kratki,

Jürgen A. R. Staks,
njemački veleposlanik u Hrvatskoj

Predstavljen treći svezak knjige o pridruživanju Hrvatske EU

PREGOVORI S EU-om MOGLI BI POČETI USKORO

Skori sastanak predstavnika hrvatskih vlasti s radnom skupinom EU-a otvorit će put za pozitivnu odluku o početku pregovora, smatra njemački veleposlanik

ADRIANO MILOVAN

RAJKO SOBAT

Sve je spremno za početak pregovora

ZAGREB - Uvjeren sam u to da će pregovori o ulasku Hrvatske u EU uskoro početi, kao i da će biti relativno kratki, poručio je u ponedjeljak njemački veleposlanik u Hrvatskoj Jürgen A. R. Staks na predstavljanju trećeg sveska knjige »Pridruživanje Hrvatske EU«, koju su izdali Institut za javne financije i Zaklada Friedrich Ebert.

Staks je dodao kako je svjestan toga da je nedavna odluka EU-a o odgodi početka pristupnih pregovora u Hrvatskoj izazvala razočaranje. No, napomenuo je kako vjeruje da će skori sastanak predstavnika hrvatskih vlasti s radnom grupom EU-a za procjenu suradnje Hrvatske s Haagom otvoriti put za prihvaćanje pozitivne odluke o početku pregovora. Iskazao je i potporu njemačke vlade punopravnom članstvu naše zemlje u EU, istaknuvši kako će to pozitivno utjecati i na ostale zemlje u jugoistočnoj Europi.

Zahvalivši na potpori, državna tajnica u Ministarstvu vanjskih poslova i europskih integracija Marija Pejčinović Burić istakla je kako su se nedavno imenovani hrvatski pregovarači počeli intenzivno pripremati za pregovore. Dodala je i kako je sada na redu osnivanje radnih skupina za svako područje pravne stečevine EU-a. »Vjerujem da ćemo do kraja desetljeća biti u EU«, zaključila je Marija Pejčinović Burić.

Ravnateljica Instituta za javne financije Katarina Ott istaknula je da, s obzirom na veličinu Hrvatske i blizinu EU, pristupanje ovoj integraciji može biti najbolje rješenje za našu zemlju. Upozorila je, međutim, na to da bez ozbiljnih reformi pristupanje EU može i negativno utjecati na konkurentnost, stabilnost i blagostanje. Poručila je kako je Vlada na papiru predana reformama, ali da se promjene često provode bez prethodnih analiza i ocjena učinaka, pa je teško predvidjeti rezultate. Posljedica toga su površne reforme bez stvarnog sadržaja, istaknula je Ott, dodavši kako ne postoji dugoročna strategija, a često ni koordinacija.

Najveće probleme ona vidi u javnoj upravi i sudstvu, u usporedbi s kojima se, tvrdi, gospodarstvo drži vrlo dobro, što potvrđuje kako bi naše gospodarstvo bilo sposobno i za bolja postignuća kada bi se popravilo institucionalno okruženje. No, Vlada je sklonija promjenama na prihodnoj nego na rashodnoj strani proračuna, a privatizacija je prespora, ocijenila je Ott, preporučivši ubrzanje strukturnih reformi, te strpljive i mudre pregovore s Unijom.

Za i protiv 'virtualnog' članstva

Kako još nije jasno kada bismo mogli ući u EU, treba razmisliti i o mogućnosti tzv. virtualnog članstva u Uniji, koje bi nam - po uzoru na Norvešku - omogućilo da produbimo integraciju s Unijom i bez formalnog članstva, smatra Katarina Ott. »Virtualno članstvo ne mora biti kraj svijeta za Hrvatsku, nego može značiti niže troškove prilagodbi i manju birokratizaciju«, zaključila je. U Ministarstvu vanjskih poslova i europskih integracija, međutim, smatraju da »virtualno« članstvo ne može biti zamjena za punopravno članstvo u Uniji. »Eventualno 'virtualno' članstvo za Hrvatsku bi moglo biti preskupo. Ono, među ostalim, znači da bi Hrvatska, iako izvan EU-a, morala puniti blagajnu Unije, a da pritom ne bi imala mogućnost utjecanja na odluke koje Unija donosi. Mi, ipak, nismo Norveška da bismo si tako nešto mogli priuštiti«, prokomentirao je *Vjesniku* jedan visokopozicionirani državni dužnosnik.

Sjednica Nacionalnog odbora za praćenje i kontrolu pregovora

Sanader: Ispunili smo tehničke preduvjete

IVKA BAČIĆ

ZAGREB - »Pregovori o našem članstvu u Europskoj uniji, što se Hrvatske tiče, mogu početi u svakom trenutku«, izjavio je premijer Ivo Sanader nakon sjednice Nacionalnog odbora za praćenje i kontrolu pregovora.

Odbor je usvojio dokument o definiranju naših pregovaračkih pozicija kad pregovori počnu. Uz premijera, u radu Odbora koji se u ponedjeljak sastao prvi put nakon odgode početka pregovora 17. ožujka, sudjelovao je i glavni pregovarač Vladimir Drobnjak.

Prema Sanaderovim riječima, Hrvatska je ispunila sve tehničke preduvjete za početak pregovora. »Nismo na Odboru dogovorili pregovaračke platforme za pojedina poglavlja, jer to zasad nije potrebno. Prije toga treba dovršiti proces *screeninga*, odnosno usklađivanja našeg zakonodavstva s europskim stečevinama«, napomenuo je, ocjenjujući da će u nekim poglavljima, poput zajedničke vanjske i sigurnosne politike, taj posao ići brzo, za razliku od »teških poglavlja« kao što su poljoprivreda i zaštita okoliša.

Sanader je uvjeren da će Vlada uspjeti uvjeriti petero-članu skupinu Europskog vijeća, koja će ovih dana posjetiti Zagreb, u to da Hrvatska čini sve ne bi li riješila »slučaj Gotovina«. Na pitanje ima li tu novih elemenata, nije htio odgovoriti, rekavši da »nešto moramo ostaviti i za peteročlanu grupu iz Bruxellesa«, koja će izvješće o hrvatskoj suradnji s Haaškim sudom temeljiti i na novim informacijama iz Haaga.

Za razliku od premijera, predsjednik Nacionalnog odbora Ivica Račan bio je vrlo kritičan kad je riječ o kvaliteti priprema za početak pregovora. Sve institucije vlasti, rekao je, još nemaju jasnu strategiju s kojom bi javnosti odgovorile na niz pitanja o prednostima i problemima ulaska u EU. »Još ne znamo kako se bolje organizirati da u društvu bude prisutnija europska dimenzija, a da se smanji utjecaj eurosketika i onih koji odbijaju Europu«, napomenuo je.

O tome su članovi Odbora u ponedjeljak razgovarali i s urednicima hrvatskih medija. »Bez ikakva dociranja, htjeli smo vidjeti kako pravodobno informirati javnost o svemu što nam donosi članstvo u Uniji. Čuli smo od predstavnika medija niz kritičkih opaski na našu organiziranost, što i zaslužujemo«, rekao je Račan, dodajući kako »još ima velikog oklijevanja« da se učini sve kako bi Hrvatska bila spremna za početak pregovora. Prema njegovu mišljenju, institucije vlasti ne odgovaraju promptno ni na dezinformacije poput one da će nam EU zabraniti proizvodnju i prodaju sira i vrhnja, a još nema ni nužnog dijaloga s ljudima koji o EU govore kritički.

Ministar Kalmeta obišao dionicu autoceste

Jeftinija cestarina za kamione

ŠIBENIK – Od 1. listopada za neke kategorije teških vozila pojeftinit će cestarina, dok za osobna vozila cijena i dalje ostaje ista, najavio je Mario Crnjak, predsjednik uprave Hrvatskih autoceста. On je u ponedjeljak s ministrom mora, turizma, prometa i razvitka Božidarom Kalmetom i državnim tajnikom tog ministarstva Zdravkom Livakovićem obišao dionicu autoceste koja prolazi kroz Šibensko-kninsku županiju u duljini od 34 kilometra. Nakon toga, obišli su i tunel Mala Kapela.

»Rok završetka svih radova je kraj lipnja ove godine, i ne bude li neplaniranih okolnosti, autocestom od Zagreba do Splita moći će se do kraja lipnja ove godine«, izjavio je u Šibeniku ministar Kalmeta, nakon što je sa suradnicima obišao gradilišta mostova Skradin, Guduča i Dabar te više vijadukata i nadvožnjaka.

Crnjak je istaknuo da se gradnja tunela uklapa u konačni rok završetka trase autoceste. Dodao je da radnici nisu blokirali tunel, »nego su izvršili određeni pritisak kako bi se riješili njihovi problemi«. Radnici, naime potražuju malo više od tri milijuna kuna za plaće, a podizvođači oko 40 milijuna, rekao je Crnjak.

Prema njegovim riječima, zbog velike hladnoće proteklih mjeseci, dva i pol mjeseca trajao je zastoj u dinamici izvođenja radova, no već će se u sljedećih petnaestak dana dostići planirani rokovi. [J. K.]

IOSIP JELIĆ

Autocestom od Zagreba do Splita moći će se do kraja lipnja ove godine